

RUSPOLITISK HANDLINGSPLAN

FOR

GULEN KOMMUNE 2021-2025

Politisk vedtatt i K-sak 039/20

Innhald

1 Om kommunens plikt til å vurdere alkoholpolitikken	3
2 Løyveperioden for sal og skjenking av alkohol	3
3 Definisjonar	3
4 Skjenkeløyve i kommunen	4
4.1 Generelle bestemmelser - skjenkeløyve	4
4.2 Retningslinjer for å avgrense eventuelle skadelege verknader av alkoholskjenking	5
4.3 Ymse retningslinjer - skjenking	5
4.4 Generelle bestemmelser – ambulerande skjenkeløyve	6
4.5 Løyve til uteservering	6
4.5.3 Avgrensing av skjenkearealet - uteservering	7
5 Tiltak for å regulere tilgjenge av alkohol	7
5.1 Søknader/tildeling av sals- og skjenkeløyve	8
5.2 Behandling av søknader om sals- og skjenkeløyver i kommunen	8
5.3 Krav til søknad om sals-/skjenkeløyve	8
5.4 Kontroll av opplysningar på søknadskjemaet	9
5.5 Uttale	9
5.6 Løyvehavars plikt til til å gi melding til kommunen	9
5.7 Salsløyve i kommunen	9
5.8 Skjenke- og opningstider i kommunen	10
5.9 Opne arrangement	10
5.10 Gjennomføring av kunnskapsprøven om alkohollova	10
6 Kontroll med sals- og skjenkeløyve og reaksjonar på brot	11
6.1 Generelle bestemmelser	11
6.2 Kontroll av salsstadene	11
6.3 Kontroll av skjenkestadene – retningslinjer i kommunen	11
6.4 Kontrollrapportar	12
7 Reaksjonar ved brot på alkohollova – prikktildeling	12
Alkoholforskriftas kapittel 10. Inndragning av salgs- og skjenkebevillinger:	13

Del I Retningslinjer for behandling av alkoholsaker

1 Om kommunens plikt til å vurdere alkoholpolitikken

Kommunen har plikt til å vurdere alkoholpolitikken i kommunen. For å sikre at alkoholpolitikken i kommunen er politisk styrt, skal kommunen minimum ha ein alkoholpolitisk handlingsplan. Det er eit politisk ansvar å finne den rette balansen mellom ulike interesser som næringsutvikling, forbrukaromsyn, kriminalitetsførebygging og folkehelse. Ved innføring av folkehelselova vart kommunen sitt ansvar for å fremje folkehelsa gjort tydeleg, herunder føre ein alkoholpolitikk som tek omsyn til folkehelseutfordringane i kommunen. Både alkohollova og folkehelselova legg til grunn at kommunen i løpet av kommunestyreperioden vurderar alkoholpolitikken og herunder behovet for endringar i løyvepolitikken.

Alkohollovas føremål er ifølgje §1-1:

«Regulering av innførsel og omsetning av alkoholholdig drikk etter denne lov har som mål å begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. Som et ledd i i dette sikter loven på å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer.»

Folkehelselovas føremål ifølgje § 1:

«Formålet med denne loven er å bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse, herunder utjevner sosiale helseforskjeller. Folkehelsearbeidet skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse. Loven skal sikre at kommuner, fylkeskommuner og statlige helsemyndigheter setter i verk tiltak og samordner sin virksomhet i folkehelsearbeidet på en forsvarlig måte. Loven skal legge til rette for et langsiktig og systematisk folkehelsearbeid.»

2 Løyveperioden for sal og skjenking av alkohol¹

Kommunalt løyve til sal av alkoholhaldig drikk gruppe 2 og 3 blir gitt for 4 år av gangen, og med opphøyr seinast 30.september året etter at nytt kommunestyre tiltrer.

Kommunalt løyve til sal av alkoholhaldig drikk gruppe 1 og til skjenking av alkoholhaldig drikk blir gitt for periodar inntil 4 år, med opphøyr seinast 30.september året etter at nytt kommunestyret tiltrer.

3 Definisjonar

Med "**spisestader**" meiner vi stader der verksemda framstår og blir dreve som ein serveringsstad med hovudvekt på servering av mat. Om lag 25% at totalomsetninga bør vere **matsservering**. Dersom meir enn

¹ Identisk med hovudregelen i alkohollovens § 1-6 «Bevillingsperiodens lengde».

25% av totalomsetjinga ved ein stad er alkoholhaldig drikk, kan staden vanlegvis ikkje bli sett på som ein spisestad. Som mat reknast ikkje alkoholhaldig eller alkoholfritt drikke. Ved alle spisestader skal det liggje føre eit fullverdig mattilbod i heile skjenketida. Oppgåver som viser innkjøp fordelt på varegrupper skal sendast til til kommunen seinast 01.03.kvart år.

Med **"hotell"** meiner vi verksemder som har rom med dusj/bad og toalett. I tillegg må verksemda og ha resepsjonsteneste og lokale der alle måltider skal kunne bli servert. Ved verksemder som ikkje oppfyller dei spesifikke krav til hotell kan det etter ei konkret vurdering bli gjort unntak – dersom avvika er av mindre omfang.

Med **"stader med liten eller ingen matsservering"** meiner vi puber, barar, diskotek eller lignende, som ikkje fell inn under andre kategoriar.

Med **"selskapslokale"** meiner vi lokale der slutta selskap blir avhalde. Grendahus kan vere eit døme på eit likt lokale. Dersom lokale er open for alminneleg publikum, må det slutta selskap bli halde fysisk atskilt frå lokale elles. Med dette meiner vi at det slutta selskapet må bli halde i eige rom på skjenkestaden. Avskjerming i form av plantar eller andre provisoriske løysingar blir ikkje akseptert. Dette gjeld alle serveringsstader.

Med **"slutta selskap"** meiner vi ein krets av bestemte (inviterte) personar som blir samla for eit bestemt høve. Kretsen må ikkje vere open for utanforståande. Det er ikkje tilstrekkeleg at ein før skjenkinga tek til å skrive seg på ein liste eller kjøper billetter. Slutta selskap er dei tilfelle der privatpersonar ønskjer å avvikle eit privat arrangement i leigde lokale i staden for å halde arrangementet heime.

Alkoholfri drikk: Drikk som inneheld under 0.7 volumprosent alkohol

Alkoholsvak drikk: Drikk som inneheld frå og med 0.7 til og med 2.5 volumprosent alkohol

Alkoholhaldig drikk gruppe 1: Drikk som inneheld over 2.5 og høgst 4.7 volumprosent alkohol

Alkoholhaldig drikk gruppe 2: Drikk som inneheld over 4.7 og mindre enn 22 volumprosent alkohol

Alkoholhaldig drikk gruppe 3: Drikk som inneheld frå og med 22 til og med 60 volumprosent alkohol

4 Skjenkeløyve i kommunen

4.1 Generelle bestemmelser - skjenkeløyve

Skjenkeløyve for

- alkoholhaldig drikk med høgst 4.7 volumprosent alkohol
- all alkoholhaldig drikk med lågare alkoholinnhald enn 22 volumprosent
- all alkoholhaldig drikk

kan berre bli tildelt følgjande konsept:

- Skjenkestader med liten eller ingen matsservering
- Hotell
- Selskapslokale
- Spisestader

Løyver vert tildelt etter ei konkret vurdering. I utgangspunktet vert spisestader prioritert. Nye løyve til andre konsept kan bli tildelt etter ei særskild vurdering. Skal skjenkeløyve bli gitt, bør det liggje føre andre tilhøve/sider ved konseptet/ verksemda som tilseier at slikt løyve bør bli gitt.

Ved behandling av søknader om skjenkeløyve skal **alkoholpolitiske vurderingar** bli lagt til grunn. **Tilgangen på alkohol skal avgrensast**, og det skal bli ført ein **restriktiv tildelingspolitikk ved behandling av nye skjenkeløyve**.

Skjenkeløyve for alkoholhaldig drikk med høgst 4.7 volumprosent alkohol eller all alkoholhaldig drikk med lågare alkoholinnhald enn 22 volumprosent eller all alkoholhaldig drikk **kan bli tildelt søkjarar som på søknadstidspunktet:**

- Har ein uklanderleg vandel
- Oppfyller dei krav alkohollova og retningsliner vedtekne av Gulen kommune set til løyvehavar og andre personar som er impliserte i verksemda
- Blir vurdert eigna til å inneha løyve.

Alle stader med skjenkeløyve skal ved synleg plassert skilting opplyse om aldersbestemmelsene ved staden

4.2 Retningsliner for å avgrense eventuelle skadelege verknader av alkoholskjenking

- Skjenkestadene bør **ikkje liggje nær**/ved skular, barnehagar, idrettsplassar, ungdomshus
- Ålment skjenkeløyve bør ikkje bli gitt til serveringsstader som er:
 - Spesielt retta mot ungdom under 18 år og/eller familiar med mindreårige, under dette vanlege kafear
 - Plassert i skule og undervisningsbygg
 - Plassert i lokale som er tiltenkt idretts- eller mosjonsaktivitet eller spesielle førebyggjande tiltak for ungdom, samstundes som slik aktivitet foregår
- Stader som spesielt tiltrekker seg støy, ordensmessige problem eller kriminalitet bør ikkje bli gitt skjenkeløyve
- Stader som er for uoversiktleg innreda bør ikkje bli gitt skjenkeløyve, fordi det er vanskeleg å føre tilstrekkeleg kontroll med skjenkinga
- Skjenkestadane må organisere **uteserveringsstadene** slik at dei ligg tydeleg avgrensa og så langt råd er avskjerma i forhold til trafikk og tryggleik
- For at det skal kunne gjevast skjenkeløyve som kan brukast i opningstida i eit kjøpesenter/butikkcenter, må tiltaket vere i avlukka lokale
- Stadar med kombinasjon av skjenkeløyve og arbeidsplassar i same tidsrom. Skjenkeløyve kan vert gjeve etter normalarbeidstid på yrkesdagar

4.3 Ymse retningslinjer - skjenking

- Hotell blir normalt tildelt skjenkeløyve**
- Skjenkeløyve til restauranter må kommunestyret** eller den instans kommunestyret har delegert mynde til, ta stilling til i kvart einskild tilfelle
- Fleire skjenkeløyve** skal bli gitt når skjenkestadene er utforma slik at gjestene ikkje fysisk kan bevege seg frå eitt skjenkeområde til eit anna
- Skjenkeløyve til båtar/skip**

Båtar/skip kan bli tildelt skjenkeløyve for alkoholhaldig drikk med høgst 4.7 volumprosent alkohol eller all alkoholhaldig drikk med lågare alkoholinnhald enn 22 volumprosent eller all alkoholhaldig drikk.

4.4 Generelle bestemmelser – ambulerande skjenkeløyve

Ambulerande skjenkeløyve for alkoholhaldig drikk kan bli gitt til person over 20 år, eller til ein juridisk person som må påreknast ikkje å ville misbruke løyve.

Ambulerande løyve kan bli gitt for

- alkoholhaldig drikk med høgst 4.7 volumprosent alkohol
- all alkoholhaldig drikk med lågare alkoholinnhald enn 22 volumprosent
- all alkoholhaldig drikk

Ambulerande løyve er tenkt brukt ved bryllaup, jubileum og liknande arrangement.

Skjenking i medhald av eit ambulerande løyve kan **berre skje til deltakarar i slutta selskap**, som haldast anten i private eller offentlege lokale. Det er ikkje krav om førehandsgodkjenning av lokala.

Skjenking i medhald av **ambulerande løyve** kan **ikkje skje i kommunale skular eller kommunale fritidsklubbar**.

Mynde til å **avgjere søknader** om ambulerande skjenkeløyve blir lagt til kommunestyret, eller den instans kommunestyret har delegert mynde til.

4.5 Løyve til uteservering.

4.5.1 Generell bestemmelse - uteservering

- a. Det blir som hovudregel **ikkje** bli gitt løyve til servering av alkoholhaldig drikk på over 22 volumprosent på **uteserveringsareal**. Løyve til uteservering av alkoholhaldig drikk over 22 volumprosent kan etter ei konkret vurdering bli gitt der slik skjenking framstår som ein naturleg del av staden sitt totalkonsept, ute- og inneskjenkinga sett under eitt

Der uteservingane står fram som store einingar eller som eigna einingar utan direkte forankring til innanforliggande skjenkeverksemd, blir det i utgangspunktet **ikkje** gitt skjenkeløyve for alkoholhaldig drikk over 22 volumprosent ved uteserveringa

- b. Av **kontrollomsyn** skal som hovudregel all servering skje ved borda. Unntak frå dette gjeld når det er etablert eit eige tappetårn ved uteserveringa. Unntaket gjeld berre når tappetårnet er betjent. Andre unntak frå hovudregelen kan bli vurdert etter søknad
- c. Det er **ikkje tillatt med musikk eller underhaldning ved bruk av elektrisk anlegg/ høggtalar på uteserveringa etter kl. 2200**. **Musikk eller underhaldning må** uansett ikkje vere slik at det er til vesentleg sjenanse eller ulempe for dei som bur eller oppheld seg ved området der uteserveringa er

4.5.2 Framkome og trafikkale forhold – retningslinjer for uteservering

Generell framkome og dei trafikkale forhold skal vere gode. Uteserveringa skal ikkje plasserast slik at det medfører urimeleg skade eller ulempe eller er til hinder for forbipasserande eller brukarar elles av området.

Uteservering må **ikkje kome i konflikt med brann og rømningsvegane.** Uteservering skal ikkje bli plassert slik at heile gateløp/vegar blir sperra for **utrykningskøyretøy.**

Bredda til fri ferdsel blir avgjort etter ei konkret vurdering. Den skal i utgangspunktet ikkje vere under 3.5 meter. Unntak kan bli gjort i område med liten ferdsel. Bredda til fri ferdsel kan aukast i område med stor ferdsel.

Uteserveringa må som hovudregel vere ordna slik at gjestar og personale ikkje treng å krysse trafikkert veg for å kome til fasilitetar som toalett, oppvask m.v.

4.5.3 Avgrensing av skjenkearealet - uteservering

Løyve for uteservering gjeld for det **areal og tal stolar** som er oppgitte i vedtaket. Ståplassar er ikkje tillatt. Løyvet gjeld det driftskonsept som er oppgitt i søknaden.

Skjenkearealet på uteserveringa må vere **klart avgrensa** mot det arealet som ikkje er skjenkeareal. Følgjande avgrensingar blir godtekne: Metallgjerde i lengre seksjonar som ikkje er grunnfaste – i kombinasjon med tøy eller tau, eller andre løysingar som sikrar behovet for avgrensing og flyttbarheit.

Avgrensingar på offentlig grunn skal bli **fjerna** når dei ikkje er i bruk.

4.5.4 Krav til søknad og bruksløyve i kommunen - uteservering

Før søknad om uteservering blir behandla må **teikningar** som viser avgrensing av skjenkearealet bli sendt til kommunen.

Før løyve til uteservering blir teke i bruk, skal søkjar sende **eigenerklæring** til kommunen som stadfester:

- a. at søkjar har lovleg adgang til å nytte arealet til uteservering
- b. at plan- og bygningsmyndigheitene har godkjent uteserveringa med eventuelle innretningar
- c. at Mattilsynet har gitt dei naudsynte løyve for bruk av uteserveringa.

Løyvehavar har plikt til å gi kommunen **melding** om endringar som medfører at dei opplysningar som er gitt i eigenerklæringa ikkje lenger er korrekte.

Før løyve til uteservering blir teke i bruk skal representant for kommunen ha vore på **synfaring** på staden.

5 Tiltak for å regulere tilgjenge av alkohol

Alkohollova regulerar tilgjenget av alkohollova m.a. gjennom ordninga med:

- Løyve
- Fastsetjing av vilkår for korleis sal og skjenking skal gå føre seg
- Kontroll med at løyvehavarane følgjer vilkåra.
- Reglar som tek sikte på å påverke etterspurnaden, m.a. aldersgrenser og forbod mot

alkoholreklame.

5.1 Søknader/tildeling av sals- og skjenkeløyve

Kommunen kan tildele to hovudtyper løyve:

- Salsløyve
- Skjenkeløyve

5.2 Behandling av søknader om sals- og skjenkeløyver i kommunen

Søknader om nye sals- og skjenkeløyver og søknader om endringar i eksisterande løyve blir **behandla fortløpande**.

Søknader om utviding av skjenkeareal blir behandla etter **same** retningslinjer som søknader om skjenkeløyve. Ved innstilling til sals- og skjenkeløyve skal rådmannen alltid gje ei vurdering av konsekvensar i høve til oppvekst- og bumiljø.

5.3 Krav til søknad om sals-/skjenkeløyve

Søknad om sals- og skjenkeløyver og søknader om endringar i eksisterande løyve skal – så langt det høver for vedkomande verksemd – innehalde følgjande opplysningar:

- **Navn og adresse** på vedkomande – som eig verksemda. **Firmaattest** skal vedleggjast søknaden. Attesten skal ikkje vere eldre enn 2 månader
- **Type verksemd.**
- **Adresse på staden** – der verksemda skal drivast
- **Navn og adresse på styrar og stedfortreder** – samt opplysningar om deira **tilknytning** til verksemda.
- **Eigenerklæring** der det går fram at søkjar har **tilgang til lokale** der verksemda skal drivast.
- **Teikningar** der sals- og skjenkeareal er skravert
- **Skildring av opplegg for drifta** som hindrar at lyd frå skjenkestaden blir til vesentleg sjenanse eller ulempe for bebuarar i området – og tilsvarande opplegg for orden på området rundt inngangspartiet.
- **Opplysningar som er naudsynte for å vurdere vandel** og det å vere eigna som løyvehavar, eigarar og dei som får slike inntekter eller har slik innflyting som går fram av alkohollova § 1-7b
- Om søkjar har serveringsløyve. Som hovudregel må ein skjenkestad ha serveringsløyve for å utøve sitt skjenkeløyve
- Kravet om internkontroll etter alkohollova skal vere oppfylt
- Dokumentasjon frå **brannvesenet** på fastsetting av maksimalt personal for lokalet
- Dokumentasjon på at styrar og stadfortreder har bestått **kunnskapstesten** etter alkohollova § 1-7c, 3. ledd
- Firmaattest
- At det ligg føre **brukstillating** frå byggjemyndighetene
- Kopi av bruksløyve/ferdigattest vert lagt ved
- At verksemda før oppstart har innhenta dei naudsynte løyve frå **Mattilsynet**
- At verksemda vil bli **registrert i meirverdiavgiftsmanntallet** så snart registreringsplikta inntrer

- At alle tilsette er registrert i arbeidstakarregisteret
- At alle tilsette har lovlege arbeidskontraktar
- At det er teikna yrkesskadeforsikring for alle tilsette

5.4 Kontroll av opplysningar på søknadskjemaet

Løyvemyndigheita kan kontrollere opplysningane i søknaden ved oppslag i **Brønnøysundregistrene** – og ved å innhente opplysningar frå **andre instansar/etatar** etter behov.

5.5 Uttale

Søknader om **nye sals- eller skjenkeløyve** og **endringar i eksisterande løyve** skal leggjast fram for **uttale** til:

- Sosialtenesta/NAV
- Politiet

Og kan i tillegg leggjast fram for:

- Skatteoppkrevjar
- Skattekontor
- Tollvesen
- Arbeidstilsyn

5.6 Løyveharar si plikt til til å gi melding til kommunen

Løyveharar (sals-/skjenkeløyve) har sjølv ansvar for til ei kvar tid å leggje fram opplysningar for løyvegevar - som kan ha konsekvens – i forhold til dei vilkår løyvet er gitt på.

5.7 Salsløyve i kommunen

5.7.1 Salsløyve for drikk som inneheld høgst 4.7 volumprosent alkohol i kommunen.

Salsløyve for drikk som inneheld høgst 4.7 volumprosent alkohol kan berre bli tildelt daglegvareforretningar.

Med daglegvareforretningar meiner vi forretningar med følgjande daglegvarar:

”Som **daglegevarar** reknast matvarar og andre nærings- og nytingsmidlar, dyremat, vaske- og reingjeringsmidlar, toalettartiklar, hushaldingsvarar av papir, plast, rense- og reingjeringsmidlar, toalettartiklar, hushaldingsvarar av papir, plast, bone-, rense- og pussemidlar. Forretningen må har eit matvaretilbod som er klart breiare enn dei tradisjonelle kioskar.”

Vareutval retta mot spesielle forbrukargrupper blir sett på som tilstrekkelege når det dekkjer alminnelege daglegvarebehov for desse grupper. Det er omsetninga av vareslaga som er avgjerande for om staden blir rekna som ein daglegvarebutikk eller som ein kiosk. Vareutvalet i hyllene er ikkje tilstrekkeleg.

Salsløyve for drikk som inneheld høgst 4.7 volumprosent alkohol kan ikkje bli gitt til bensinstasjonar og kioskar. Følgjande varar blir rekna som **kioskvarar**:

”Tobakk- og røykeartiklar, avisar, blader og tidsskrift, bøker, skrivesaker, toalettartiklar, hygieniske artiklar, sukker- og sjokoladeprodukt, bakeri-

og konditorivarar, frimerke, innspilte og uinnspilte lyd- og billedkassetar, film, mineralvatn, frukt, souvenirar, husflidvarar og lignende.
Vidare reknast pølsebod- eller gatekjøkenvarar som pølser, hamburgarar, kylling, pommes frites eller andre varar som er berekna på å bli fortært på staden.”

I spesielle tilfelle kan det bli gjort **unnatak** frå retningslinene – dersom det er tenleg ut frå ei heilheitsvurdering.

5.8 Skjenke- og opningstider i kommunen

Skjenke- og opningstida ved bruk av ambulerande skjenkeløyve og ved einskildhøve, følgjer dei alminnelege vedtaka for skjenke- og opningstider politisk vedtatt i Gulen kommune, dersom ikkje anna er fastsett i vedtaket.

5.9 Opne arrangement/einskildhøve

Følgjer generelle bestemmelser for ambulerande skjenkeløyve.

Ambulerande skjenkeløyve for alkoholhaldig drikk kan bli gitt til person over 20 år, eller til ein juridisk person som må påreknast ikkje å ville misbruke løyve.

Ambulerande løyve kan bli gitt for

- alkoholhaldig drikk med høgst 4.7 volumprosent alkohol
- all alkoholhaldig drikk med lågare alkoholinnhald enn 22 volumprosent
- all alkoholhaldig drikk

Ambulerande løyve er tenkt brukt ved bryllaup, jubileum og liknande arrangement.

Skjenking i medhald av eit ambulerande løyve kan **berre skje til deltakarar i slutta selskap**, som haldast anten i private eller offentlege lokale. Det er ikkje krav om førehandsgodkjenning av lokala.

Skjenking i medhald av **ambulerande løyve** kan **ikkje skje i kommunale skular eller kommunale fritidsklubbar**.

Mynde til å **avgjere søknader** om ambulerande skjenkeløyve blir lagt til kommunestyret, eller den instans kommunestyret har delegert mynde til

Skjenkegebyr, jmf. politisk vedtak om gebyr, vert å betale for alment skjenkeløyve gjeve for einskilde høver.

5.10 Gjennomføring av kunnskapsprøven om alkohollova

Kommunen er ansvarleg for å gjennomføre kunnskapsprøvar for styrarar og avløyysarar i verksemdar som har eller søker om kommunalt sals- og skjenkeløyve, jfr. § 1-7c i alkohollova, samt for alkoholkontrollørar.

Kommunen kan og halde slike kunnskapsprøver for kandidatar som ikkje er knytt til verksemdar med løyve. Sosial- og helsedepartementet har fastsett forskrift om dokumentasjon av kunnskapar.

6 Kontroll med sals- og skjenkeløyve og reaksjonar på brot

6.1 Generelle bestemmelser

Det skal først **kontroll med utsalsstader** som har kommunalt løyve til sal av alkoholhaldig drikk og med **skjenkestader** som har kommunalt løyve.

Gulen kommune sitt mål om å førebyggje og redusere rusmiddelbruken skal vere retningsgivande for kontrollavdelinga sitt arbeid.

Kontroll skal skje så ofte det er behov, jfr. alkoholforskrift § 9-7. Kvar løyvestad skal likevel bli kontrollert minst ein gong pr. år. Til saman skal kommunen utføre tre gonger så mange kontrollar som det er sals- og skjenkestader i kommune. Kommunen bestemmer sjølv korleis kontrollane skal bli fordelt på dei ulike løyvestadene.

Det er tenleg at kontrollen blir utført i samarbeid med:

- Branntilsyn etter brannlova
- Økonomikontroll etter skattelova og avgiftslovgjevninga
- Ordenskontroll v/lensmannen

Naudsynt mannskap blir rekruttert til å gjere kontrollarbeidet. Kontrollørane gjennomgår relevant **opplæring** – før dei blir sett inn i tenesta.

6.2 Kontroll av salsstadene

Kontrollar av salsstadene skal som utgangspunkt bli gjort av **ein kontrollør**.

Kontroll av salsstader skal m.a. omfatte:

- *Sal til tydeleg rusa personar*
- *Aldersgrense for kunder som kjøpar alkoholhaldig drikk som inneheld høgst 4.7 volumprosent og for betjening som sel slik alkoholhaldig drikk.*
- *Sal utover løyvet sitt omfang*
- *Sal av omsetningsform.*

6.3 Kontroll av skjenkestadene – retningslinjer i kommunen

Skjenkekontrollar skal bli utført av **to personar**² som saman kontrollerar skjenkestadene. Kontrollane vil skje på alle vekedagene – med **hovudvekt på fredagar og laurdagar**.

Kontroll av skjenkestader skal m.a. omfatte:

- Skjenking til tydeleg rusa person
- Aldersgrensebestemmelser for gjester og skjenkepersonale
- Skjenketid/opningstid
- Eventuelt forbod mot skjenking

² Ifølgje alkoholforskrifta § 9-5 skal kontroll av skjenkestader bli gjennomført med minst to kontrollørar.(Forskriftsending frå og med januar 2016).

- Skjenking utover løyvet sitt omfang
- Skjenkestadens si plikt til å føre alkoholsvak og alkoholfri drikk
- Forholdet mellom talet på betjeninga, talet på gjestar og skjenkestadens beskaffenheit
- Om skjenkestaden overheld alkoholreklameforbodet
- Generell orden i lokalet.

6.4 Kontrollrapportar

Ved kontrollene utarbeidar kontrolløren(ane) **skriftleg rapport** frå kontrollen. Ein **gjenpart** av kontrollrapporten blir overlevert ved kontrollens avslutning til **ansvarshavande på staden**. Kommunen sender innan fjorten dagar etter utført kontroll ein **kopi av kontrollrapporten til løyvehavar**. Dersom kontrolløren(ane) skriv ein **tilleggsrapport** til kontrollen skal og denne innan fjorten dagar bli sendt til løyvehavar.

Rapportar som kan føre til **inndraging** av løyvinga blir sendt med **eventuelle kommentarar frå løyvehavar til rådmannen, og vidare til kommunestyret**.

Rapportar som fører til **prikkelasting** av løyvet blir sendt med **eventuelle kommentarar frå løyvehavar til rådmannen** (jmf. Gulen kommune sitt delegasjonsreglementet).

7 Reaksjonar ved brot på alkohollova – prikktildeling³

Bestemmelsene i alkoholforskrifta i §§ 10-1 til 10-6 inneheld eit system for prikktildeling ved brot på løyvehavars alkoholrettslege plikter. Reglene inneber at ulike brot blir tildelt eit visst tal prikker og der 12 tildelte prikker i løpet av to år førar til ein standardreaksjon på inndraging i ei veke.

³ **Prikktildelingssystemet** er heima i alkohollova § 1-8 tredje ledd. Prikker kan berre bli tildelt på bakgrunn av kontroll gjennomført i samsvar med alkoholforskrifta kapittel 9 eller rapport frå andre myndigheiter, t.d. rapportar frå politiet etter bruk av stengningsadgangen, jfr. alkohollova § 1-8a, etter rapport om narkotikaomsetnad på staden, jfr. alkohollovas andre ledd. Bestemmelsene om prikktildeling og inndraging i §§ 10-2 til 10-6 gjeld der innehavar av kommunalt sals- eller skjenkeløyve **ikkje har oppfylt sine plikter** etter alkohollova, bestemmelser i medhald av alkohollova, bestemmelser i lov eller i medhald av lov som har samanheng med alkohollovas føremål, eller plikter som følgjer av vilkår i løyvevedtaket. Ved brot på vilkår for løyvet, må det **skillast mellom vilkår som er føresetnader for løyvet** og vilkår som inneber plikter for løyvehavar, jfr. alkohollova §§ 3-2 og 4-3. Ein skjenkestad kan t.d. ha søkt løyve for eit bestemt driftskonsept, som at skjenkestaden skal vere ein restaurant. Dersom løyvehavar endrar konsept frå restaurant til pub, vil dette kunne bli vurdert som brot på dei føresetnadene som låg til grunn for at løyvet vart gitt. Den naturlege reaksjonen vil då vere å vurdere tilbakekall av løyvet etter forvaltningslovas § 35, ikkje mellombels inndraging. Brot på vandelskrav etter alkohollova § 1-7b er ikkje omfatta av prikktildelingssystemet. I tilfellet der vandelskravet ikkje lenger er oppfylt, vil det ikkje vere riktig å inndra løyvet for ein kortare periode, fordi det er eit lovkrav at vandelskravet skal vere oppfylt til ei kvar tid, jfr. alkohollova § 1-7. Dersom vandelskrava ikkje er oppfylt, er føresetnaden for løyvet ikkje lenger til stades, og riktig framgangsmåte vil vere å inndra løyvet ut perioden. Inndraging etter alkohollova §1-8 fjerde ledd, dvs. inndraging fordi løyvet ikkje blir brukt, her heller ikkje omfatta av systemet.

Ordninga er obligatorisk, og kommunar er pliktig til å følgje dei anvisningar som følgjer av forskrifta. Forskrifta gjeld frå 01.01.2016:

Alkoholforskriftas kapittel 10. Inndragning av salgs- og skjenkebevillinger:

«§ 10-1. Bestemmelsene om prikktildeling og inndragning i § 10-2 til § 10-6 gjelder der kontroll gjennomført i henhold til kapittel 9 i denne forskrifta eller rapport fra andre myndigheter, avdekker at innehaver av kommunal salgs- eller skjenkebevilning ikke har oppfylt sine plikter etter alkoholoven, bestemmelser gitt i medhold av alkoholoven, bestemmelser i lov eller i medhold av lov som har sammenheng med alkoholovens formål, eller plikter som følger av vilkår i bevillingsvedtaket.

§ 10-2. Ved overtredelser som nevnt i § 10-3 skal kommunen tildele bevillingshaver et bestemt antall prikker. Likeartede brudd avdekket ved samme kontroll skal anses som ett enkelt brudd.

Dersom bevillingshaver i løpet av en periode på to år er tildelt til sammen 12 prikker, skal kommunestyret inndra bevillingen for et tidsrom på én uke. Dersom det i løpet av toårsperioden blir tildelt flere enn 12 prikker skal kommunestyret øke lengden på inndragningen tilsvarende.

Ved beregning av toårsperioden skal overtredelsestidspunktene legges til grunn.

Toårsperioden gjelder uavhengig av om bevillingen er fornyet i løpet av perioden, jf. alkoholoven § 1-6. Ved overdragelse begynner ny periode på overdragelsestidspunktet, jf. alkoholoven § 1-10 første ledd.

§ 10-3. Følgende overtredelser fører til tildeling av **åtte prikker**:

- salg, utlevering eller skjenking til person som er under 18 år, jf. alkoholoven § 1-5 annet ledd
- brudd på bistspiketen, jf. § 4-1 annet ledd i denne forskriften
- brudd på kravet om forsvarlig drift, jf. alkoholoven § 3-9 og § 4-7
- hindring av kommunal kontroll, jf. alkoholoven § 1-9.

Følgende overtredelser fører til tildeling av **fire prikker**:

- salg og utlevering til person som er åpenbart påvirket av rusmidler, jf. § 3-1 i denne forskriften, skjenking til person som er eller må antas å bli åpenbart påvirket av rusmidler, jf. § 4-2 første ledd i denne forskriften
- brudd på salgs-, utleverings- og skjenketidsbestemmelsene, jf. alkoholoven § 3-7 og § 4-4
- skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 til person på 18 eller 19 år, jf. alkoholoven § 1-5 første ledd
- brudd på alderskravet til den som selger, utleverer eller skjenker alkoholholdig drikk, jf. alkoholoven § 1-5 tredje ledd.

Følgende overtredelser fører til tildeling av **to prikker**:

- det gis adgang til lokalet til person som er åpenbart påvirket av rusmidler, eller bevillingshaver sørger ikke for at person som er åpenbart påvirket av rusmidler forlater stedet, jf. § 4-1 i denne forskriften
- mangler ved bevillingshavers internkontroll, jf. alkoholoven § 1-9 siste ledd, jf. kapittel 8 i denne forskriften
- manglende levering av omsetningsoppgave innen kommunens frist, jf. kapittel 6 i denne forskriften
- manglende betaling av bevillingsgebyr innen kommunens frist, jf. kapittel 6 i denne forskriften
- brudd på krav om styrer og stedfortreder, jf. alkoholoven § 1-7c

- gjentatt narkotikaomsetning på skjenkestedet, jf. alkoholloven § 1-8 annet ledd
- gjentatt diskriminering, jf. alkoholloven § 1-8 annet ledd.

Følgende overtredelser fører til tildeling av én prikk:

- brudd på kravet om alkoholfrie alternativer, jf. § 4-6 i denne forskriften
 - brudd på regler om skjenkemengde, jf. § 4-5 i denne forskriften
 - konsum av medbrakt alkoholholdig drikk, jf. § 4-4 i denne forskriften
 - gjester medtar alkohol ut av lokalet, jf. § 4-4 i denne forskriften
 - brudd på krav om plassering av alkoholholdig drikk på salgssted, jf. § 3-3 i denne forskriften
 - brudd på vilkår i bevillingsvedtaket, jf. alkoholloven § 3-2 og § 4-3
 - brudd på reklameforbudet, jf. alkoholloven § 9-2, jf. kapittel 14 i denne forskriften
- andre overtredelser som omfattes av alkoholloven § 1-8 første ledd, jf. blant annet alkoholloven § 3-1 sjette ledd, § 4-1 annet ledd, § 8-6, § 8-6a, § 8-12 og § 8-13.*

§ 10-4. Dersom det foreligger helt spesielle og svært formildende omstendigheter, kan kommunen tildele færre prikker for en overtredelse enn det som følger av § 10-3.

Dersom det foreligger svært skjerpene omstendigheter, kan kommunen tildele flere prikker for en overtredelse enn det som følger av § 10-3. Kommunestyret kan ved svært skjerpene omstendigheter også øke lengden på inndragningen utover det som følger av § 10-2, i de alvorligste tilfellene for resten av bevillingsperioden.

Dersom omstendigheter som nevnt i første og annet ledd vektlegges, skal dette begrunnes særskilt i vedtaket.

§ 10-5. Der det foreligger grunnlag for prikktildeling, skal kommunen sende ut forhåndsvarsel om tildeling av prikker, jf. forvaltningsloven § 16.

Kommunestyret fatter enkeltvedtak om tildeling av prikker. Bevillingshaver skal i forbindelse med vedtaket orienteres om mulige konsekvenser ved ytterligere prikktildelinger.

Vedtaket etter annet ledd kan påklages etter forvaltningslovens regler. Der klageretten ikke benyttes, kan tildelingen av prikker likevel påklages i forbindelse med klage på senere vedtak om inndragning hvor tildelingen av prikker inngår som grunnlag.

§ 10-6. Dersom tildeling av prikker danner grunnlag for inndragning, skal kommunen sende ut forhåndsvarsel om inndragning av bevillingen, jf. forvaltningsloven § 16.

Kommunestyret fatter enkeltvedtak om inndragning av bevilling på grunnlag av tildeling av prikker.

Kommunen bør iverksette vedtak om inndragning innen fire uker etter vedtakelsesdato.

§ 10-7. En bevilling kan inndras dersom den ikke er benyttet i løpet av det siste året.

Bevillingen kan likevel ikke inndras dersom årsaken til manglende bruk av bevillingen er en hindring utenfor bevillingshavers kontroll og som han ikke med rimelighet kunne unngå eller overvinne følgene av. Dette gjelder bare i den utstrekning det kan antas at driften kan gjenopptas innen rimelig tid.

